

Bomhaj Bóh!

Cíklo 19.
7. meje.

Létnik 3.
1893.

Serbiske njedželske lopjenka.

Wudawaju šo kózdu šobotu w Ssmolerjez knihicjischézerni w Budyschinje a šu tam dostacž sa schtwortlétnu pshedpłatu 40 np.

Njedžela Rogate.

Rom. 12, 12: „Budźce wobstajni w modlitwie.“

Wéra bjes modlitwy njemóže wobstacž, wona je morwa w ſebi. Modlitwa je, kaž stari prajachu, dżowka wéry, ale dżowka dyrbi macjer sežiwicž. Njestejisch w žanym towarzſtwje ſe ſwojim Bohom, jeli ſo šo njemodliſch. Budźce wobstajni w modlitwie. Ale wo ežo ſměm proſhyč? Šso ſamo wě, najprjedy wo duchowne, wo wodawanje hréchow, mér w ſwédomnju, móz ſ wuſwje- czenju, troscht w nusy, ſjednoczenje ſ Chrystuſom, mudroſez, ſwérnoſez, dobyče Božego kraleſtwa no ſemi. Ale tež wo czelne ſměſch proſhyč, wo wſcho, ſhtož ſteji w wukladowanju 4. próſtwy Wótczenaſcha. Tola jeli ſo by džył wo ſemſke wézy proſhyč, jeno dokelž twoje eželo po tym žada, dha by to ſta modlitwa byla a by placziło ſa tebje japoſchtolske ſłowo: Hacž runje proſhyče, dha wſchak ničo njedostanecze, teho dla, ſo wý ſlo proſhyče, ſo byſheze to w ſwojich lóſchtach pſcheczinili. Ale hdyz proſhyſch w Jefuſowym mjenje, wo wſcho, ſhtož ſo jemu lubicž móže, ſo by ſo we wſchém jeho wola ſtała, potom budże Bóh tón ſenjes tež pſches modlenje a roſymjenje na tebi ežinie. Zana wérjaza modlitwa njewostanje bjes wu- ſklyſchenja; naſche ſdychowanja, próſtwy a ſylsy ſu ſytwia do njebjeſ ſyte. Hacž runje niž po twojej, ale po ſwojej pſcheczo dobrej a hnadnej woli budże Bóh tebje wuſklyſhęcž. Město teho maleho ſubla, wo kotrež ty proſhyſch, a kotrež wón tebi ſapowjedži, ſpožci wón tebi wjetſche a lepſche, kotrež je ſa tebje wjele bóle žohnowaze a wjele wuzitniſche.

Šswjath Pawoł proſhy tsi krócz, ſo by tón kſchiz wot njeho wſath był, jaſo satanski jandzel jeho ſ pjaſcžemi bijesche. Tón ſenjes jemu praji: Doſež maſch na mojej hnadle, pſchetož moja móz je w ſlabych mózna, a da jemu netk móz a ſczerpnoſez wſcho njescz a ſwiaty Pawoł ſmě wuſnacž: Teho dla ſym ja dobreje myſkle pſchi ſlaboſczach, pſchi hańbach, pſchi nusach, pſchi pſcheczhanjach, pſchi tycznosczach, Chrystuſa dla, pſchetož hdyz ja ſlaby ſym, ſym ja ſylny. 2 Kor. 12, 9. 10.

Šswjath japoſchtol paſ njepraji jeno: modleže ſo, ale „budźce wobtwjerdženi w modlitwie“; a na druhim měſcze: modleže ſo bjes pſcheczacza (1 Teſ. 5, 17). Kózdy ežaſ modli ſo wérny kſheszijan ſ ſwojemu Bohu, rano a wjeczor, wo dnjo a w noz̄y, pſchi dželi a pſchi wotpoczo- wanju, hdyz ſo jemu derje dže, abo hdyz je ſrudny; modlitwa je khlēb jeho dusche, powětr, kotrež duscha dycha. Kaž je eželo morwe, hdyz wjazy dychacž njemóžesč kaž prjedy, tač je twoja duscha thora, hdyz njemóže wjazy ſo modlicž. Bjes pſcheczacza ſo modlicž, to drje njecha prajiež, ſo pſcheczo twojej hubje ſ ſłowam modlitwy wotewrjescz, ale wjele ſkerje dyrbi twoja duscha ſtajnje pola teho ſenjesa byč. A njedyrbi naſ woprawdze wſcho ſ njemu pſchiblizicž, bóſy wjeſele, bóſy ſrudobu? Bóh luby ſenjes žohnuj naſ ſ połnoſczu ſwojich darow, ſe ſtrwoſczu, ſ darami ſtŵrbhy, ſ wjeſelom na ſwojich lubych, ſ mérrom w kraju; wón njeſakhadža ſ nami po naſchich hréchach, wón wodawa nam naſche winy, wón roſhwěcžuje naſ ſe ſwojim Duchom, trosktuje, poſylnjuje naſ a ſlubi nam ſwoje njebjeſa; nimamy dha kózdy džen ſo jemu džakowacž? a móžemy

szwojej woczi woczinieć, móžem y ruz y wupschestrječ, móžem y powetr dyhacę a khleb a wodu i ſebi wsacę bjes dżakowanja? njedyrbjalo kózde ſłowo naſcheho erta, kózda myſl naſcheje wtroby wobſtajna khwalba Boża bycę? A hdyz w nusy ſmy, njech je czelna abo duschina, hdyz staroſcę kaž mórſke žołmy ſo na naſ dawaja abo hdyz ſ hľubotek ſrudobu pſtnjem, ſo naſche duchowne žiwjenje tač mało roſcę a pſhibjera, njedyrbim dha ſaſo ſo wſchědnie i njebieſkemu Wótzej, wot kotrehož wukhadza wſchón dobry a dokonjaný dar, wo pomoz, troſcht a radu wołacę? A hdyz ſebi pſcheddžeržimy: tam horjekach wysche naſ bydli dokonjaný Bóh w ſwojej kraſnoſci a majestosczi, ſady naſ leži žiwjenje, w kotrymž ſu ſo wſchudzom ſweczaze ſtopn Božeje bliſkoſcę a ſwernoscę poſkaſe; tam pſched nam i wotewrja ſo njewurjekliwe wjeſele, o tač wjele ſkladnoſcę mam y ſa ſwiate poſbehowanje i Bohu wjerſchnemu?

Budźmy wobſtajni w khrobłej, poniznej a wérjazej modlitwie; wérmy do tych hnadnych ſlubjenjow wo modlitwie w Jezuſowym mjenje, khodźmy ſa naſhim Lutherom, kiž ras piſche: Da nam ſwoju modlitwu ſylniſchu hacę czert ſam, a hdz by temu tač njebylō, dha by hižo dawno hinač ſ Lutherom ſtejalo, byrnjež ſwet wulki džiw Boži na mni njewidzi a njepytne; njesapomumy nihdz: hdyz ſo wjazy njemodlimy, dha je najwjetſchi strach ſa naſ a duchowna ſmierz je bliſka.

Sběhn, duscha, i Bohu ſo
Se ſwiatej nutrnoſcę,
Wy ſłowa, cziszczeče ſo
I njebieſam ſ poſornoscę.
Wótz proſyče kaže ezi,
Ssyn ſtupicę poruczy
Pſched jeho hnadny ſtol
Khrobli a wjeſele.

Hamjen.

Nogate.

Mat. 7, 7. 8.

Hlóš: Wjeſel ſo, o moia duscha.
Proſheče, dha wam budże date!
Wtajcę, ſchtož horkach je!
S njebja dele budże date
Wam to, ſchtož wy proſyče;
Bóh waſ wěſcę wuſkyschi
A ſo ſmili nad wami,
Zeno ſo ſu proſtwy sprawne,
Dokelž ſu pſched Bohom ſjawne.

Proſheče wo to prjedy wſchego,
Schtož je horkach we njebju!
Weczny wujitk macze i teho,
Tam je Bože kraſtwo.
Klapajcę ſo nutrnie
Wo te durje njebieske,
Wotewrict Bóh budże rady,
I ſbóžnom' méréj dowjescz ſ hnady.

Proſheče paſ tež dale netko
Sa te plody na polach,
So by ſohnowaſ wam wſchitko
Na lulkach a w ſahrodach!
Budźce paſ tež ſcjerpliwi,
Hdyz ſo druhdy ſakomdži.
Dobre dary wón wam dawa,
Zeno ſo je proſtwa prawa.

Proſheče tež wo płodne czaſy,
So wſcho rjenje ſroſcę wam
A wy potom móhli ſaſy
Wjeſelicę ſo i kraſnym žnjam!
Bóh njech deshečik wobradzi,
Swarnuje pſched krapami,
Sſlonzu njech wón ſweczicę dawa,
So wam naſche płodny ſrawja!

Wjele je jich na tym ſweczi,
Koſiž Boha njeproſcha,
Spósnajemy na jich reczi,
So hſcheče Boha mudruja;
Hdyz ſo ſyje, njespomnja,
So Bóh ſohnowanje da,
Alle ſo na khumſchih ſloža,
Myſla, ſo tač dobyč mōža.

Proſheče, dha wam budże date!
Modlęče ſo pſchi wuſywi!
Zohnowanje pſchiūdze ſwiate,
Bóh waſ wěſcę wuſkyschi,
Wſchemu rjenje ſroſcę da wam,
Šhotuje wſcho i dobrym žnjam;
Stokrózne wam płodny dawa,
Hdyz je waſha proſtwa prawa.

E. S.

Smutkowne miſionſtwo.

(Poſraczowanje.)

Schtož je ſo wo ſaniczenju ſwójbneho žiwjenja prajiło, wo nižſhim ludu ſamym njeplaſci. Hdyz tež we wſchich ſchtantach ſkaſzenje tač ſjawne njewuſtujuje a ſe ſwonkownym pſchitoſtym waſchnjom ſo pſchikrywa, dyrbi ſo tola prajecz, ſo tež tam wſchitko w dobrym porjedze njee. Pſchi wſchém powjedanju wo ſvěla-noſcę husto prawa kſcheczijanska ſdželanoſcz poſbrahuje, kotrež ma czlowiske myſlenje a czinjenje wobknježic! Se ſrudobu dyrbim wuſnacę, ſo je wiele taſkich ſwójbow, kotrež ſu ſe ſwetnymi ſublami zohnowane, wotſtuilo wot najhluſcheho ſaložka praweho žiwjenja, kotrež je w Chrystuſu Jezuſu; runje w wſchich ſchtantach je njewéra najprjedy płodnu ſenju namakaſa, prjedy hacę móžeske tutón jed dele kapacz do nižſheho luda. Wulka khudoba na duchownych ſublach pſchi wſchém ſwetnym wobſedženſtwie ſo poſkaſuje. A njee to ſwedečezenje teho, ſo kſcheczijanske žiwjenje ſpaduje, hdyz widźimy, tač jich wjele w nahrabnoſci ſa khudych czlowiskeho czucza nimo, tač honja ſa czeselu a pjenjeſami, taſke je jebanstwo w pſchekupſtwie, tač ludzo woja ſa knihami, kotrež jich czelne žadoſcie wabja, tač khudja wo kſcheczijanskim žiwjenju, tač maja pſhezo wotewrjene wucho ſa njepſcheczelow kſcheczijanstwa, tač mało je jich w naſhim czaku pornio předawſhim star, w dobrym czakam, koſiž ſu hotowi něſhto ſa zyrfwinkle naležnoſcę woprowacę. To dyrbi naſ ſcheczeczic, ſo ta ſkaſoza móz Bohu ſzel na wſchitkých ſchtantach žerje. Korjeni wſchego teho je ſebičnoſcz, taſkaž ſo nam wona woſebje mózna w hibanjach naſcheho czaka poſkaſuje. Na jenym boku ſteji hordoscz a njefmilnoſcz wobſedžazych, na drugim hněw a staroſcz nižſich a khudſich. Tu njemože nicžo druhe pomhacę, hacę ſo ſo lud ſ nowa narodzi w ſwojich wſchich ſchtantach a ſo ezi bohatschi pſonaja, ſo ſ prawemu bohastwu ſluſcha bohaty bycę w Chrystuſu a ſo maja ezi khudzi teho pſched wocgomaj, kotrež njeměſeſe, hdzej by ſwoju hlowu położil. Zenož na te waſhne móže ſo ta wulka hľubina ſaſo ſhubicę, kotrež je bjes tými wſchelakimi ſchtantami w naſhim czaku. A ſ tuteje ſtronu ma ſmutkowne miſionſtwo pomhacę wulke towarſhne praschenja roſkudzic. So paſ je nusne, ſo ſo kſcheczijanska zyrfi na tych ważnych praschenjach wobdzeli, na to nicžo druhe jažniſho njepoſkaſuje hacę to, ſo je njepſcheczelſtwo pſcheczivo kſcheczijanstwu tutón wohén njeměra bjes wſchelakimi towarſhnyimi ſchtantami ſapaliſo. To hibanje je ſwój poſledni kónz w tač mjenowanym komunismije namakaſo (t. j. tuczi ſběžkarjo, kiž tu myſl jaſtuju, chzedža wſchitko ſamoženje do runych dželom roſdželic, ſo měk jedyn telko, kelkož tón druhi, wſchitke ſwiaſki ſwójby a mandželſtwa roſtorhnyč, wſchu wěru podtlóčic). Týkazý tych, koſiž ſu ſo ſjawne jako njepſcheczeljo tuteje wrótneje myſle wuprajili, taſke powrózaze myſle bjes teho, ſo bytlu to wjedžili a wérili, ſpečuju pſches to, ſo ſami na bok njewerjazych

stupja a pobožných a bohabojašných hanja, so ſam i jako kſcheſzijenjo živi njeſku, ſo jenož na ſwoj vjenježný měch ſebi myſla a ſi niſkimi ſi luda, kotsiž jím ſluža, hrubje a nječlówſzy wobkhádzju. To ſu hréchi, kotrež komunismuſ jako plódnu ſemju wužika, pſchetož tak bu jemu lóhko ſawisz ſe wutrobach wubudzec̄. Wón je ſo na niſkých a khudých wobroczik jím pſchipowiedajo wumóženje ſ hubjenſtwu. Ale tuczi bjesbójni, jako kajzy ſu ſo hafle ſaſo ſańdženu pónidželu ſ ręczow w ſjawnych ſhromadzisnach pokalali, chzedža jenož lud torhnyč do czemnoſcze a duchowneho ſkaženja, ſo ſebi wón na niežo druhe wjozy njemýſli, hacž ſo by njewobmiesowaný pſches žadyn porjad ſwojim czelnym žadocžam ſlužil. Woni ſa tym ſteja, ſwiaſki mandželſtu gaſle roſtorhnyč, haj wſchitke Bože porjadu chzedža ſběhnyč, ſo by žadyn roſdžel wjozy njebyl bjes kniežazimi a poddanami, bjes starſchimi a džecžimi, bjes kniežimi a wotroczkami. Bohu žel je jím hréſhne ſabludežne naſchego čaſha brónje do rukow dało; — Bohu žel je tež wjele bohatych ſe ſwojej nježmiſnoſcze noſpchečiwo ſwojim ſlužobnikam ſobu ſawinowało, ſo ſu tuczi ſběžkarjo (njech rěkaja anarchiſtojo abo ſozialdemokratojo) tak lohko pſchivis w niſkim ludu namakali. Hdyž pak jako kſheszijenjo wěmy, ſo je to wſchitko pſchitſlo, dokelž je prawa pobožnoſcze a bohabojaſnoſcze žadna w ludu, ſnajemy ſ tym tež jeniczke lekarſtwo, kotrež móže pomhac̄ a dyrbimy hotowi byc̄ ſnutſkownemu miſionſtu ſobu pomhac̄ to lekarſtwo nałožec̄ ſi wuhojenju naſchego ludoſeho živjenja.

(Poſracžowanje.)

Něſhco wo naſchim njebohim wuju, pódla pak hisčeze wo něčim druhim.

Tajich ludži maſch na ſwěcze wjele, kiz chyli rady po někim něchto ſtow tolerkow wuherbowac̄. To wſchak je czi ſchwarna wěz, hdyž ſměch ſebi hic̄ tam něſhco wužnjec̄, hdyž ſebi ženie předy njeby žane jeniczke ſornjatko wuwoſhyl, a hdyž móžech ſo bje wſchego woneho podónic̄ do wulkeho bohatſtu wužnyč. Pſchi tajkej ſkladnoſczi móžech husto wuphnyč, kajke myſle ma tajki člowiek w hlowje težaze, kajkemuž Bóh w ſwojim ſlowje „starý člowiek“ rěka.

Tamle maja ludžo ſwojeho wěſteho wuja. Wón je ſo ſestarik, džecži wón žane nima, je bohaty a ma wjele ludži ſa ſobu w ſwojim pſchecželſtu.

Starſchi wón je, a bóle ſo wſchitzh ſ jeho pſchecželſtu ſi njemu liſhceža a cziſhceža. Na jeho narodnym dnju pſchitſu wěſcze wſchelazh ſ jeho pſchecželſtu ſi njemu poſladac̄, jena ſ róžicžkami w ſwojej ružy, druhā ſ tykanzom w ſwojim brémjeschku; nowe lěto pſchitſu jemu cziłosč a ſtrowoſč a dolhe lěta wupſchec̄. Wſho to, kaj ſo ſamo roſy, ſ lutej ſuboſču a ſ wěrnym derjemjenjom. — Je pak něhdže jich luby, bohaty wuj ſaſthorit, dokelž bě ſo naſyndil, a pōčnje jeho kaſchel cziwiowac̄, abo je wſchon woſkabjeny, tehdy tam jeho pſchecželjo do wocžow ſrudni, pſchi nim ſteja, abo pōčzelu někoho ſi njemu, hacž njemohli ſhonic̄, kaj ſi jich wbohim wujom ſteji, a hacž je móhl ſańdženu nož duschnje ſpac̄. Setkaja pak tajzy dužy po puczu jeho lekarja, pſchitſocža wěſcze ſi njemu a wopraſheja ſo jeho: „Kneſe doſtoro, kajke macže wý myſle, ſchto ſi naſchim wujom budže?“ Tón pak hido naſdala ſam wě, ſchto woni wot njeho ſechedža, duž jím praji: „Ludžo, ſi nim wſchak je wam tajka wěz. Poſepſhi ſo ſ nim troſčku, budže waſch wuj bórſy ſaſo ſtrowy, — wofanje pak kaſchelat̄, — ſchto wě, ſchto po tym ſi njeho budže.“ Nětke wjedža, na cžim ſu, to rěka: nětke runje tak wjele wjedža, kaj wſho do předka. — Tu žónsku pak, kotař wujes hospodu cžini, ſczahnu ſebi ſi mijelča ſi ſebi na boſ a ju proſcha, ſo chyli toſa wěſcze jich wuja prawje derje woſladac̄. „Dyrbjało ſo wſcheye wězy ſtac̄, — cžehož pak ſo nadječž njecham, — ſo dyrbjało ſi naſchim wujom pocžec̄ hórie hic̄, budžče proſhena a powjescze to nam prěním. Doma mamy dobre ſrepki, tež ſkódku juſhku, ſe ſralych malenow wuwarjenu, kiz byla ſa njeho pſche kaſchel ſtrowa a chyli ju ſ wutrobu rady wujec̄ pōžlacz̄.“ Potom jei hisčeze ſi mijelča do wucha praja: „Haníčka, wý ſeže duschna, dobra wutroba, my waſ dawno ſa tajku ſnajemy. Ma naſ móžecže ſo ſpuschecžec̄, ſo na waſ nihdž na nihdž njeſabudzemy.“

Je pak tajkej ſtarý bohaty wuj ſwojeho wocži ſańdželiſ, po tym ſo w jeho domje husto bje wſchemi jeho pſchecželemi wójna ſběhnje, a hdyž knies ažezor abo něchtó hinaſchi ſe ſudniſtu do tajkeho doma pſchitſe, tón druhdy ſtoro ſam njewě, ſi komu ſu

czile ſudžo ſ wujoweho pſchecželſtu do ſchule poſhodžili, hacž ſi žanemu wuſuženemu wucžerzej, abo ſi ſwinjazemu paſtyrzej.

Hdyž pak runje takle ſlē njeſteji, kaj ſowle, tam je druhdy tole abo tamne njedobre. — ſowle je jedyn dom, w kotrymž běchu wſchitzh w ſwojim dobrým poſku živi. Kóždy mějeſche pola nich ſwoje něſhco ſa dželo, bě dželawý a wſchitzh běchu tam ſe ſwojej wſchědnej žiwnoſcze a draſtu ſpokojom. Duž tam na jene dobo někafka ſtara babka wokoło wjecžerje ſi nim pſchicže, ſakaschlowa a po tym pocža powjedac̄: „Wujo, njeſcze hiſchče nicžo wo naſchim dalokim wuju ſkyſheli, kiz bě naſchego džedoweho bratroweho ſhnowy ſyn? Hido na wſchě poł ſta lět je, ſo bě ſo tón ſi lóžu pſches tu wulku wodu do dala wotwjeſl, Bóh wě dže, do Surinama, a je tam, ſchtó wě kajki bohaty.“ Wuj na tole czecžine powjedanie wobej ſwojej wuſchi naſtaji a ſebi pomýſli: „Kaj tež to ſi tej wězu dale pónidže?“ „Hlejeze (wona dale dopowjeda), tón je wumrjeſl, džecži njeje žanych ſawostají, duž je hollandski kral nětke dał wſchudžom do wſchěch nowinow wupižac̄: „Wſchitzh, kiz ſu ſi njeboheho ſana Turja ſowarjoweho pſchecželſtu, njech mi to bórſy wosjewja. Šchtóž njeſchitnūdže, nicžo njedostanje.“

Nětke pak ſebi naſch wuj hnydom dónidže ſwoju žonu ſi ſebi ſawoſac̄, pſchetož tole czecžine powjedanie bě jemu hlowu wſchu ſacžoplíško, ſam wón wſcho trle do ſo ſpózerac̄ njemóže. A nětke dyrbí jemu ta cžetka ſaſo wſchitko wot nowa prawje nadrobne roſpowjedac̄, a wuj hlaſa pódla na ſwoju žonu, kajke budže jemu wona na wſcho tole wocži wuwalac̄.

„Wujo“, praji ta cžeta, „wobſtarajeze ſebi ſi cžaſhom wſchě wopízma ſa tu wěz, tamle lóbrka w Dubinach a Pſchibocžizach ſu hido dawno wſchitzh ſi naſchego pſchecželſtu na pjatach, cži tam běhaja a wokoło hanjeja, ſo móhli wſchitzh ſwoju wěz junu wuđostac̄. Wuj macže runje tak wjele prawa na tole herbſtu, kaj woni wſchitzh.“

Wuj pak ſebi ſam pſchi ſebi mijelčo pomýſli: „Haj wſchak haj, tajkele něſhco móhli ſebi ja tola tež ſobu pſchidobyc̄, ſam ſa ſo, a ſobu ſa ſwoje džecži. Něſhco týžaz tolerkow pſchidostac̄, byla ſa mnje ſchwarna wěz.“

Duž nětke tej ſubej cžecži na blido nanoſcha, ſchtó maja delſtach w ſwojej pinzy a horka w kuchinje, a wona da ſebi wſchitko tole derje ſeſkodžiež. — Wot nět' pak mě pola nich na jene dobo wſchitkón ſiſh dobro poſko ſwój kónz. Wuj ſo naſaſtra ſebra, dónidže do Wuskež ſo tam dopraſhac̄, hacž maja tamni ludžo ſi jeho pſchecželſtu hido wſchě ſwoje požadane kſchčeňſke a ſmjerne wopízma wobſtarane, a hacž ſu ſebi dali wot advoſatky prawy rjaný ſiſt na hollandskeho krala napižac̄, ſo chyli jím ſi jich wěz ſopomhac̄.

(Poſracžowanje.)

Roſhlaſ w naſchim cžaſhu.

Rjane dny, kotrež ſtaj khežorka w Italskej měloj, ſu nětke kónzej pſchitſle. Wone budža ſtajnje ſube dopominjenje ſa wſchěch tych, kiz ſu je widželi. Khežorowej Majestoscži ſtej ſo hisčeze do Neapela podaſej. Tam běchtaj ſo tež ſi powoſtantam stareho romſkeho města Pompeji podaſoj, kotrež bu w ſečze 70 po Khrystuſhu ſi wudyrjenjom woheňzapeje hory Vesuva zyle ſanicžene. Pod popjeſtom ſu nimale zyle město ſaſo wuryli a dželaju hisčeze pſcheco na tym. Pſched khežorom a khežorku bu tež rjana ſtara kheža ſe wſchěmi ſwojimi wězami a gratami wuryta. Nětke je khežor wot ſchwajzarskeje wyschnoſcze w Luzernje pſchecželiwje poſtrowjeny. 4. meje chyli ſe wón ſaſo domach byc̄.

W tym woſomiknjenju, hdyž to pižamy, wurađi khežorowy ſejm wo ſakonju dla powyſchenja wójſta. Je tež nětke wjazn nadžije, ſo ſo tola něſhco wot žadanow kniežerſtu, mijenijz po wychenjenje wo 72.000 mužow, pſchitſoli.

Snath ſapóžlanz Ahlwardt, kiz tak kheoble pſchecžiwo ſidam wuſtupowasche, je w ſejmje tež pſchecžiwo najwyſhſim ministram žaſoňne wobſkorzenje dla pſchekſhiwdenja ſtatnych pjenjef ſběhnyl. Duž bě ſo ta wěz pſchephtała. Wón pak njeje ani najmijenſchi kruch ſwojich ſkórbow dopokaſał a je nětke ſa kheobleho pſchitſlo-džerja ſjawnje poſnaty.

W ſhorjelu pſchihotuja ſo jara pilnje na khežorowy wopht. Kóždy wo tym rěči a pſcheje, ſo by tež dobre město dostaſ, hdyž by móhli ſubej khežora prawje widžec̄. Holz ſe wſchěch holcžazých ſchulow ſměja woſebitu ſkladnoſč, khežora poſtrowic̄. Holz budža ſobu ſi towařtswami w ſchpaléru ſtac̄.

Njedželu Cantate bu nowy farař Mužakowskeje wjeſneje woſadž, knies Turf, ſyn Vasowſteho knjeſa kantora, ſwiedzeňſz

do swojego sastojinstwa zapokazany. Bóh luby knies daj jemu
s prawym żołnierzom w tutej wulce wożadze dżelacz!

Starý wuczer.

S danskeho wot B. C.

(Skončenje.)

Někto lét posdžischo, jako nascha lódź pschi amerikanskim
brjosy ležesche, setkach jedyn džen na hašy hubjenie swobolekanu
bledu žonu, kotaž jenolétnie džeczo na rukomaj nježesche. Dokelž
běše mi teje žony žel, so najprjedy po jendželsku a, jako so wu-
počasa, so žmój krajanaj, po dansku wopraschach.

Wona rěkaše Marja a mi s krótką powiedasche, ſak hubjenie
běše so jej ſchlo; muž běše jej psched krótkim čažom ſemrjet,
duž běše nětko zyle wopuſtečena w zušym kraju.

Ta so bórsh roškudzich. Tu ſobu na naschu lódź wšawſki
kapitána proſchuch, so by mi na dwaj měřazaj mſdu wotczahny, ſa to pak Marju a jejne džeczo ſobu do Kopenhagenu wſat. Taſo
kapitán wote mnje ſhoni, ſak je to wſchitko pſchitko, mi radu
moju proſtu dopjelni; wo wotczehnjenju mſdy pak nicio wjedzec
njeħasche, kaž wſchak ſebi to wot njeho hinaf myſlik njebeč, ſokelž
jeho jako dobreho, pſchecželsniweho muža ſnajach, kiaž mějſeche
wutrobu na prawym blaku. Wot tych pjenies, kotrež mějach pſchi
ſebi, Marji a jejnej džowcžiczy Lízzy drasty nakupich a někotre
dný posdžischo lódź wotjedze do lubeje Danskéje.

Kadosež běše, widzec, kaje pſheměnjenje so ſ Marju ſta,
hdyz wotjedžechmy. Wjeſela nadžija, so nětko bórsh luby wózny
kraj a ſwérneho nana ſaſo wohlada, kotrūž bě hido dawno
ſ myſlow puſtečila, ju taſ pſchewſa, so husto prawje njeve-
džesche, hacž je temu woprawdze taſ, abo hacž je to wſchitko rjany
bón. Wona so mi dodžakowac žemóžesche. Jejnej woci ſo
ſwécžesche, ſizy ſo ſaſo czerwienjesche a předawſha žiwoſež ju
ſaſo napjelni. Mała Lízka, kotaž bu bórsh lubuſhki wſchitkach na
lódzi, bě mi wožebje dobra. Marja a wona běſtej mi taſ ſubej,
so bě mi czežko wokoło wutroby, hdyz dyrblesche Marja, puczo-
wanske pjeniesy do Sjælland, ſ dobrowolnych darow wot wſchitkach
na lódzi na hromadznych, doſtawſhi, w Kopenhagenje ſrudna a
tež wjeſola, ižaz kroč ſo podzakuj, ſ nam ſo rošzohnowac.

Pſchichodne lěče tež ja ſaſo junkroč domoj pſchitkach. Mój
prěni pucž běſte ſ mojemu staremu wuczerzej. Mi ſo ſdasche,
so ſlonečko hiſcze ſenje taſ jaſnje mału khežku wobſwecžilo
njebe, kaž runje tón džen.

W jenym róžku w ſahrodze ſtejſeſte starý wuczer a činjeſche
někto na ſwojich róžach. Mała Lízka běſte ſola njeho a chyſche
jemu pomhac; ale jejna dobra wola běſte wjetſcha, hacž wujit-
noſcž jejneho džela. Starý wuczer ſe ſmějſotatym wobliczom na
nju hladasche. Wón ſo mi ſtrovy ſdasche, tola čaž běſte jeho
jara ſestaril a ſame ſlonečne ſwětlo, kotrež ſo jemu na wjeſoru
jeho žiwenja ſwécžesche, njemóžesche jemu młodostnu čerſtwoscž
wróčzo dacž.

Taſo ſlyſhesche, ſo něchtó po ſahrodze dže, ſo wobroczi,
wózko wote mnje njeſtowobrocziwſhi na mnje hladasche, kaž by
mje njeſnal; na dobo mi napſhécžiwo khwatasche, mje ſa ruku
pſchimy a ſlowečka njeprajiwſhi na mnje hladasche. Bórsh
jemu rycž ſaſo pſchitkach a wón džesche:

„Ta ſebi husto na ſańdžene čažy pomyſlu. Pſchezo ſym
wjele do tebje džeržał, pſchetož ty běſte žiwy paſhol a ſenje nje-
ſym nicio ſleho wo tebi ſlyſhał. So pak dyrblesche ty grat
bycž w Bożej ružy, so by mje ſaſo ſ jenicežkim čiſlowiekom, fo-
trehož hiſcze na ſwécze ſwojeho mjenowach, ſjenocži, so by
moju džoriku ſe žałoſneje nuſy, ſnanou ſ najwjetſche ſtrachoty,
ſ najczmowiszeho ſadwělowanja wumóhł a mi taſki ſbožowny,
žohnowany wjeſor mojego žiwenja woſradžił, wo kaſtimž ſebi
džecž dał njeſtym, to je wulki džiwi! Ta dokhwalicž njemóžu
Božu dobrociwoscž, kotrūž je mi hubjenemu čiſlowieku wopokaſał
— a tebi ſym wěčny džak winoſty. — Šak móžu tebi to wſchitko
ſaplačić!”

Ta wſchak mějach ſwoje myſle pſchi jeho poſledních ſlowach;
pſchetož wot teho čaža, ſo běch ſo ſaſo wot Marje dželicž
dyrbjal, běch hakle prawje ſacžu, ſak luba mi je.

Kaž ſtarý ſuſko radu powiedaja, ſak ſo tež starý wuczer na-
powiedac žemóžesche. Wón wo Marji, wo Lízzy a wo ſebi
ſamym wjele powiedasche.

Lízzy ſa ruku hloſy hlađkujo wón džesche: „Ta po prawym
njeſém, kota wot njeju je mi lubſha, Marja abo mała Lízka;
ja žaneje parowacž nječam a ja ſebi tež myſlu, ſo mi Bóh luby
knies wobeju tak doſho wostoji, hacž budu hiſcze ſiwy na ſemi.
Hlaj, hdyz mi Lízka w ſahrodze pomha, ſo wſchitko lóžo čini.
S njej hrajkajo ſebi na tón čaž dopominam, jako běſte Marja
tež taſka. Tej powiedanežka powiedam — a duž ſym ſaſo
wuczer. Něchtó mi ſlepje njerohymi, hacž wona, haj, wona je
žohnowanje ſa moje poſledne dny.”

Rječ je to doſč podate wo naju roſrycžowanju; ja čhu
jenož hiſcze ſowiedacž, ſo ja pſchi ſaſowohlađanju ſ Marju
bórsh pytnych, ſo ſo jej tež tak dže, kaž mi. A jako mój potom
ſtaremu wuczerzej pſchitkachmoj a jemu powiedachmoj, ſo žmój
ſebi dobray a ſo mamo myſle ſo woženicz, dha běſte hnujaſe,
jeho wjeſele widzecž. Wón ſo ſmějſeſte a plakasche w jenym
wokominkenju.

A ja? — Řeklo čežleho běch w ſwojim powołanju pſchitracž
dyrbjal. Žedyn kroč ſu nascha lódź roſlamana a my buchmy
ſedma ſ hrožazeho ſmijertneho stracha wumoženi; druhi kroč ſe
ſwojimi towařſhem ſ lódze, kiaž ſo podnurjeſte, ſtocižich a buch
hakle, hdyz běch połtſecža dnja na małym čołniku po morju bjes
jedze ſo wokoło bludži, do nimo jędzazeje lódze wſat, — ſenje
pak, ſamo niz po tajkim džiwnym wumoženju, ſo ſbožowniſhi
nječujach, hacž hdyz běch ſwojich starých pſchecželov ſaſo namakał
a hdyz mějach moju ſubu Marju na pſchezo.

Na Bože ſtpicze.

Slož: Někt wotpočuje hola.

Na Chrysta ſ njeſju ſtpicze
Ta moje wotſalhicze
Někt zyle ſložuju;
Kiaž w njeſju je, ta hlowa,
Wón ſwoje ſtawy ſhowa,
Te czechne wſchitke ſa ſobu.

Dokelž je ſ njeſju čahny, ſe lóž tež ſa mnje panył,
So ſa nim poczahnu;
Mi wutroba wſcha ſtacze,
So tam ſa ſemſke placze
Tu wěcznu ſbōžnoſcž doſtanu.

Mój Jezuſ zyle jaſny
Te poſklad jara krafny,
Tón ſ nim ja doſtanu;
Sſej duscha jeho žada,
A ſ luboſežu ſ njoſ' hlađa,
Sſo wot njoh' dželicž njemóžu.

Wón čhył ſo na mni ſmilicž,
Sſo ſ hnadi ſe mni ſhilicž,
Hdyz wotſal poczahnu!
Ta ſym we ſylnej wěri,
So junu w połnej méri
Tu wěcznu ſbōžnoſcž doſtanu.

Pſches Chrysta ſ njeſju ſtpicze
Mam wjeſ'le wotſalhicze
Po ſmijerczi ſ žiwenju;
Duž ſ czechne ſem dželam
A khwalny kherlusch ſpěwam
Tom' ſ džaka połnej wutrobu.

E. S.

„Pomhaj Bóh” je wot nětka niz jenož pola
kniesow duchownych, ale tež we wſchěch pſche-
dawarnjach „Sſerb. Nowin” na wſach a
w Budyschinje doſtacž. Na ſchitworek lěta
placzi wón 40 np., jenotliwe čiſla ſo po
4 np. pſchedawaju.